

Energie & Water Update

In dit nummer

In dit nummer vindt u twee artikelen over water: we behandelen het nationale beleid voor de drinkwatervoorziening en gaan in op het nieuwe Nationaal Water Programma 2022-2027 waarin staat hoe we Nederland voor de komende generaties veilig en aantrekkelijk houden. Verder besteden we aandacht aan de gastransporttarieven van GTS en het Platform Verduurzaming Industrie. We eindigen deze Update met een codewijzigingsbesluit (LFDD).

Inhoudsopgave:

Landelijk beleid drinkwatervoorziening herijkt Nationaal Water Programma geeft richting aan aanpak grote Wateropgaven	2
Tarieven gastransport GTS stijgen fors in 2022	2
Bundeling informatie over CO ₂ -reductie in de industrie	3
Low Frequency Demand Disconnect (LFDD)	3
Colofon	4

VEMW
Houttuinlaan 12
3447 GM Woerden
0348-484 350
www.vemw.nl

Landelijk beleid drinkwatervoorziening herijkt

Waar gaat het over?

In de recent gepubliceerde nieuwe Beleidsnota Drinkwater is het nationale beleid voor de drinkwatervoorziening voor de periode van 2021 t/m 2026 opgenomen. Hoofddoelstelling van het beleid is voldoende drinkwater van goede kwaliteit, voor iedereen in Europees en Caribisch Nederland, nu en in de toekomst. Het kabinet zet met de nota in op voldoende drinkwaterbronnen van goede kwaliteit, maar ook op bewust en zuinig drinkwatergebruik. In dat kader wil het kabinet onderzoeken of beprijzing voor grootgebruikers kan leiden tot minder zakelijk drinkwatergebruik.

Wat betekent dit voor u?

Bewust drinkwatergebruik betekent voor zakelijk gebruikers dat het gebruik van drinkwater voor zogenaamde laagwaardige toepassingen wordt ontmoedigd. Hierbij kunt u bijvoorbeeld denken aan het gebruik van drinkwater voor koeling. Vaak zijn het toepassingen waarvoor drinkwaterkwaliteit niet strikt noodzakelijk is aangezien ook water van lagere kwaliteit kan worden gebruikt, zoals oppervlaktewater. Dit wordt "het juiste water voor het juiste gebruik" genoemd. Het Rijk wil op korte termijn de totale omvang van het laagwaardig drinkwatergebruik door grootgebruikers in kaart brengen en daarbij samenwerken met VEMW.

Het is zinvol om binnen uw eigen bedrijf na te gaan hoeveel drinkwater u gebruikt en waar u dat voor gebruikt. Mogelijk zijn er processen waarvoor kan worden volstaan met 'ander' water. Behalve dat dit meestal duurzamer is, kan het ook goedkoper zijn om een alternatief in te zetten. De mogelijkheid dat de overheid in de toekomst kiest voor beprijzing van drinkwater via een verhoging van de belasting op drinkwater is een extra reden om alternatieven te overwegen.

Betrokkenheid VEMW

VEMW is nauw betrokken bij de totstandkoming van de Beleidsnota Drinkwater. Wij steunen de oproep om laagwaardig gebruik van drinkwater te ontmoedigen maar hebben wel gepleit voor maatwerk. Immers, de urgentie en mogelijkheden voor drinkwaterbesparing zijn niet overal gelijk. De druk op de drinkwatervoorziening is in sommige delen van Nederland groter dan in andere delen. Verder zijn alternatieven voor drinkwater niet altijd voor handen. De minister heeft hier begrip voor getoond en dit in de Beleidsnota verwerkt.

Meer informatie: Roy Tummers, directeur Water (0348-48 43 52, rt@vemw.nl).

Nationaal Water Programma geeft richting aan aanpak grote wateropgaven

Waar gaat het over?

Om Nederland ook voor de komende generaties veilig en aantrekkelijk te houden, is het Nationaal Water Programma 2022-2027 (NWP) ontwikkeld. Het NWP beschrijft de hoofdlijnen en ambities van het nationale waterbeleid en het beheer van de rijkswateren en rijkswaagwegen. Het Ontwerp NWP is gereed en ligt vanaf 22 maart 2021 voor iedereen ter inzage. Tot en met 21 september 2021 kan een zienswijze naar voren worden gebracht op dit programma en op de bijlagen daarvan: de stroomgebied-beheerplannen, het overstromingsrisico-beheerplan en het Programma Noordzee.

Wat betekent dit voor u?

Het NWP wordt beschouwd als het belangrijkste waterplan in Nederland. Andere waterplannen, zoals het Deltaprogramma, sluiten aan op het NWP. Het plan besteedt aandacht aan de industriële watergebruiker. Dit maakt het mogelijk om het beleid toe te snijden op de industriële watervoorziening, waardoor de positie van u als industriële watergebruiker wordt versterkt. Met de aandacht in het NWP voor de industriële watergebruiker wordt de weg vrijgemaakt voor investeringen in de watervoorziening van industriële bedrijven.

Deze investeringen zijn bijvoorbeeld nodig om te kunnen anticiperen op de gevolgen van klimaatverandering. Toenemende droogte zorgt ervoor dat de waterbeheerders maar ook de watergebruikers maatregelen moeten nemen ter borging van de toekomstige watervoorziening. Naast investeringen heeft het NWP ook gevolgen voor de allocatie van financiële middelen, zoals subsidies voor de waterafhankelijke industrie.

Betrokkenheid VEMW

Belanghebbenden zijn meermaals in de gelegenheid gesteld om input te leveren. VEMW vond dat er te weinig aandacht werd besteed aan de industriële watergebruiker. Om die reden hebben we via een gerichte lobby en met behulp van onze contacten bij het ministerie van EZK, bereikt dat de industrie een volwaardige plek krijgt in het NWP.

Tarieven gastransport GTS stijgen fors in 2022

Waar gaat het over?

ACM heeft de voorgenomen tarieven van landelijk gastransportnetbeheerder GTS voor 2022 gepubliceerd. De uniforme 'postzegel'-tarieven voor de invoeding (entry) en onttrekking (exit) van gas zijn voor het eerst gebaseerd op het Methodebesluit 2022-2026. VEMW heeft tegen dat besluit beroep aangetekend bij de rechter.

Wat betekent dit voor u?

Voor de eindverbruikers met een aansluiting op het landelijk gastransportnet van GTS bedraagt de stijging op het exitpunt ruim 12 procent en wordt het tarief 2,571 €/MWh/hr/jr (2021: 2,2902 €/MWh/hr/jr). GTS verwacht voor de periode 2023-2026 een beperkte tariefstijging voor de exitpunten (4 procent/jaar), gebaseerd op onder meer een daling van het rekvolume en een inflatie van 1,7 procent per jaar.

Gemiddeld stijgen de tarieven in 2022 met 17 procent. De tarieven voor 2022 worden gebaseerd op de toegestane omzet die GTS mag maken voor de uitvoering van de wettelijke transport(gerelateerde) taken die zij uitvoert, op basis van het nieuwe methodebesluit voor de periode 2022-2026. Die toegestane omzet stijgt in 2022 met 9 procent naar 929 mln euro per jaar. Daarnaast wordt de kapitaalslastenvergoeding (WACC) nominaal vastgesteld, dus met compensatie voor de inflatie. Voorheen werd die compensatie toegepast op de activa waarde (GAW) met een

reële WACC. In het methodebesluit vindt voorts een versnelde afschrijving (factor 1,3) plaats, waarbij toekomstige kosten nu al in rekening gebracht worden om de leegloop van leidingen in de toekomst - als gevolg van productiebeperkingen en energietransitie - op te kunnen vangen. Tot slot is er een forse toename van kosten die nagecalculeerd mogen worden door GTS, zoals voor kwaliteitsconversie, ombouwkosten Groningenveld, administratieve onbalans, veiligheidsopbrengsten grenscapaciteit, kapitaalslastenvergoeding en desinvesteringen.

Betrokkenheid VEMW

VEMW is sinds 2005 betrokken bij de procedure die leidt tot vaststelling van de doelmatige kosten die GTS in rekening mag brengen bij haar klanten via de tarieven die jaarlijks door de ACM worden vastgesteld. VEMW is het niet eens met een aantal belangrijke uitgangspunten (kostenveroorzaking, kruissubsidiëring die ACM voor de tarieven 2022- 2026 hanteert. Reden om als representatieve organisatie namens u in beroep te gaan bij de rechter (CBb). Totdat de rechter het Methodebesluit vernietigt gelden voor 2022 de vastgestelde tarieven.

Meer informatie: Jacques van de Worp, Senior beleidsadviseur (0348 48 43 58, jvdw@vemw.nl).

Bundeling informatie over CO₂-reductie in de industrie

Waar gaat het over?

In 2020 heeft VEMW in samenwerking met RVO en Fedec het Platform Verduurzaming Industrie (PVI) opgericht. Het ondersteunt bedrijven die willen verduurzamen op technisch, economisch en juridisch gebied. PVI biedt een overzicht van beleidsmatige ontwikkelingen en lokale en regionale initiatieven en projecten, en geeft antwoord op veelvoorkomende vragen. Het is een toegangspoort tot de informatie die u nodig hebt en specifieke vragen worden beantwoord door een expertteam.

Wat betekent dit voor u?

Leden van VEMW merken in toenemende mate dat de energietransitie volop gaande is. De emissiekosten stijgen fors (ETS-prijs boven de 50 euro/ton) en nemen zeker vanaf 2026 verder toe door de nationale CO₂-heffing. Om dubbelbetaling voor én die kosten én de te nemen maatregelen te voorkómen, is actie nu al vereist. Maar wat zijn dan de concrete technologieën die u kunt implementeren? Zijn die betrouwbaar en betaalbaar? Is er voldoende infrastructuur voorhanden? Voor elektrificatie van uw warmtebehoefte of de vervanging van aardgas door waterstof of de opvang, afvoer en opslag van CO₂(CCS). Er bestaat grote behoefte aan antwoorden op de vele vragen om evenzovele onzekerheden weg te nemen. Het PVI Platform bundelt veel

van die vragen, laat mogelijkheden zien, toont initiatieven en samenwerkingsverbanden. U vindt daar geen blauwdruk. Wel richting om stappen te kunnen zetten.

Betrokkenheid VEMW

VEMW was en is actief betrokken bij de Industrie en de Elektriciteitstafel van het Klimaatakkoord. In het akkoord is vastgesteld dat de industrie een forse bijdrage moet leveren aan de 49 procent CO₂-reductie in 2030 voor Nederland, met een reductie-opgave van 14,3 Mton bovenop de 5,1 Mton van bestaand beleid. VEMW heeft, in samenwerking met een aantal partijen in de keten, diverse initiatieven genomen om de uitvoering van het akkoord te concretiseren met als doel bedrijven ondersteuning te bieden bij het zoeken naar mogelijkheden en middelen. Het platform verduurzamingindustrie.nl is één van die initiatieven, naast onder meer de werkgroep Power-to-Industry, Wind-meets-Industry, de stuurgroep Routekaart Elektrificatie, de stuurgroep Extra Opgave, het Koplopersoverleg, Project 6-25 en een serie Inspiratie- en Electrificatietours.

Low Frequency Demand Disconnect (LFDD)

Waar gaat het over?

Toezichthouder ACM heeft met een codewijzigingsbesluit van september 2020 de Netcode Elektriciteit gewijzigd, en daarbij een afschakelverplichting voor direct aangesloten op het hoogspanningsnet van TenneT ingevoerd in het geval van een frequentiedaling. Recent zijn tevens door netbeheerder TenneT aan de op haar net aangesloten brieven verzonden met de exacte omvang in MW van hun afschakelverplichting. Deze afschakelverplichting, ook wel de 'low frequency demand disconnect' (LFDD) genoemd, treedt per 18 december 2022 in werking.

Wat betekent dit voor u?

Nieuwe aangesloten op het landelijke elektriciteitsnet zijn verplicht om te beschikken over een frequentierelais, wat hen in staat stelt automatisch af te schakelen in geval van een frequentiedaling. Bestaande aangesloten mogen zich door TenneT laten afschakelen in zo'n geval. Soortgelijke frequentiedalingen doen zich onregelmatig voor; de laatste dateert van 4 november 2006. Aangesloten die beschikken over een eigen frequentierelais dienen als uitgangspunt af te schakelen in 6 stappen van 7,5% van hun totale belasting. TenneT heeft ook een eigen verplichting in 6 stappen af te schakelen. Aangesloten die worden meegenomen in de LFDD-verplichting van TenneT worden op een van deze 6 stappen van TenneT volledig afgeschakeld.

Aangesloten die over een eigen frequentierelais beschikken, mogen deze verplichting met anderen uitwisselen. Aangesloten die zich door TenneT laten afschakelen, kunnen met TenneT afspreken om op vrijwillige basis en tegen een vergoeding al bij een frequentie van 49,5 Hertz een significante bijdrage te leveren.

Betrokkenheid VEMW

VEMW heeft in overleg met netbeheerder TenneT gezocht naar de minst belastende methode om de LFDD-verplichting te implementeren, met inachtneming van de zorgen van TenneT over het voorkomen van discriminatoire behandeling. Daaruit volgden twee methoden om de LFDD tegen lagere kosten uitvoerbaar te maken: uitwisseling van de afschakelplicht tussen aangesloten die over een eigen relais beschikken en een (financiële) prikkel voor aangesloten die zich laten afschakelen door TenneT tot vrijwillige bijdrage. Hiermee is beoogd de LFDD uitvoerbaar te maken tegen de laagste maatschappelijke kosten. Tijdens de implementatie van de LFDD blijken nog vele praktische vragen naar voren te komen. Om leden in staat te stellen een geïnformeerde keuze te maken en de juridische gevolgen van de LFDD te doorgronden, blijft VEMW nauw betrokken bij het dossier.

Meer informatie: *Chiel Bakker, beleidsadviseur energie (0348 48 43 53, cb@vemw.nl).*

VEMW:

[@VEMW](https://twitter.com/VEMW)

Hans Grünfeld:

[@Hans_Gruenfeld](https://twitter.com/Hans_Gruenfeld)

Roy Tummers:

[@RoyTummersVEMW](https://twitter.com/RoyTummersVEMW)

Chiel Bakker:

[@Chiel_B_VEMW](https://twitter.com/Chiel_B_VEMW)

Jacques van de Worp:

[@FrecherJacques](https://twitter.com/FrecherJacques)

Eric Picard:

[@InPetto](https://twitter.com/InPetto)

Colofon

E&W update is een uitgave van de Vereniging voor Energie, Milieu en Water (VEMW). Middels de E&W Update informeert VEMW haar leden over nieuwe wetten, regels en beleid (voornemens) op het gebied van energie, water en duurzaamheid. E&W Update wordt digitaal verspreid onder VEMW leden en verschijnt ieder kwartaal.